

BE-A0511_106910_104909_DUT

Inventaris van het archief van de Sint-Pancratius kerk in Ranst, 1515-1534

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	7
Archiefvormer.....	7
Naam.....	7
Geschiedenis.....	7
Archief.....	7
Geschiedenis.....	7
Verwerving.....	8
Inhoud en structuur.....	9
Inhoud.....	9
Taal en schrift van de documenten.....	9
Selecties en vernietigingen.....	9
Ordening.....	9
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 11
I. Archief van de kerkfabriek.....	11
A. Goederenbeheer.....	11
1. Algemeen.....	11
2. Onroerende eigendommen.....	11
a. Algemeen.....	11
b. Kerk en pastorie.....	12
c. Gronden.....	12
18 - 22 Stukken betreffende de verkoop van hout. 1728-1780.....	13
d. Tienden.....	13
e. Renten en cijzen.....	14
3. Roerende eigendommen.....	14
4. Schenkingen en legaten.....	15
5. Stichtingen of Fundaties.....	15
45 - 62 Stukken in verband met de stichting van jaargetijden. 1688-1871..	15
6. Leningen of Beleggingen.....	17
B. Financieel Beheer.....	17
1. Boekhouding.....	17
75 - 77 Manualen van kerkmeesters over ontvangsten van huurgelden en cijzen. 1765-1766, 1778-1779, 1813-1820.....	18
2. Rekeningen en bijlagen.....	18
79 - 93 Rekeningen van de kerk. 1515-1788.....	18
94 - 96 Rekeningen van afzonderlijke kerkmeesters. 1730-1750.....	19
II. Archief van de pastoor.....	21
A. Algemene verslagen.....	21
B. Briefwisseling.....	21
C. Organisatie en personeel.....	21
D. beheer van goederen en gelden.....	23
E. Pastorale activiteiten.....	24
1. Algemeen.....	24
123 - 125 Vastenbrieven van het aartsbisdom. 1761-1829.....	24
2. Bediening van de sacramenten.....	24
128 - 130 Naamlijsten van gevormden. 1750-1823.....	24

III. Archieven van andere parochiale instellingen en verenigingen.....	26
IV. Armentafel.....	27
140 - 145 Rekeningen van de Heilige-Geesttafel. 1686, 1732-1798.....	27
V. Stukken zonder merKbaar verband met het bestand.....	29

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Sint-Pancratiuskerk te Ranst

Periode:
1515-1934

Archiefbloknummer:
BE-A0511.379

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 162.00
- Omvang geïndexariseerd: 0.75 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Antwerpen

Archiefvormers:
Sint-Pancratiusparochie te Ranst, 1200-9999
Armentafel van de Sint-Pancratiusparochie te Ranst, 1200-1795

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De raadpleging van dit bestand is vrij.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie gelden de regels van het Rijksarchief.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Sint-Pancratiuskerk te Ranst.

GESCHIEDENIS

De zetel van de oorspronkelijke parochie van Ranst was de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Millegem, waarvan het patronaat in 1236 in handen was van de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem. Pas later ontstond in Ranst de Sint-Pancratiuskerk, die de volgende eeuwen Millegem sterk in belang overvleugelde. Vanaf de 14de eeuw verviel de kerk van Millegem tot een afhankelijke kapel, die door de pastoor van Ranst werd bediend. Meestal sprak men dan ook van de parochie Ranst-Millegem. Tot de parochie van (Ranst)-Millegem hoorde ook een deel van de gemeente Vremde.

De Sint-Pancratiuskerk werd gebouwd in de 15de eeuw. Op 22 maart 1854 brandde de kerk af, en bleven enkel de muren overeind. De kerk werd herbouwd in neogotische stijl, waarbij ze werd verhoogd.

In de 17de-18de eeuw was het personaat van Ranst in bezit van het bisschoppelijk seminarie van Antwerpen. Ranst behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), daarna dekenij Antwerpen, na 1801 behoorde het tot het aartsbisdom Mechelen. Vanaf 1837 viel de kerk onder de dekenij Lier, en vanaf 1873 onder de dekenij Deurne, om in 1929 over te gaan tot de dekenij Zandhoven. De tienden werden verdeeld in drie: een derde voor de pastoor van Ranst, een ander derde voor de bisschop van Antwerpen en het laatste derde voor de heer van Ranst.

De heerlijkheid Ranst werd in de 12de eeuw opgesplitst en sindsdien noemden de heer van Doggenhout en de heer van Zevenbergen zich beiden 'heer van Ranst-Millegem'. Zevenbergen werd o.a. beheerd door de families Houtappel, Macquereel, Le Roy, Vecquemans en Gilman tussen de 17de en 19de eeuw. De heerlijkheid Doggenhout was in de 17de en 18de eeuw in handen van de familie de Fourneau. In 1693 telde Ranst 666 inwoners, in 1816 1193. Dit steeg tot 2015 in 1910 en 3658 in 1961 en 13.615 in 1977.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Het archief werd lange tijd in de kerk bewaard. In 1854 ging het deel van het archief dat in de toren werd bewaard in vlammen op; een ander deel kon worden gered.

VERWERVING

Het Rijksarchief Antwerpen verwierf enkele archiefbestanddelen in de vroege 20ste eeuw (een deel van huidig nummer 2 en 139). In 1982 en 2008 werd telkens nog een archiefbestanddeel verworven (huidig nummer 16 en 138). In 2021 werd het grootste deel van het archief dat in deze inventaris wordt beschreven overgedragen door het Gemeentelijk Documentatiecentrum Ranst, dat het eerder had ontvangen van mevrouw Rosa Eycken, weduwe van Frans Schelfhout. Tussen het Rijksarchief en de parochie Sint-Pancratius werd een overeenkomst van bewaargeving getekend op 31 januari 2021.

Inhoud en structuur

INHOUD

Het archief bleef fragmentair bewaard. Dit bestand bevat stukken uit het ancien régime en de 19de eeuw, en slechts twee archiefbestanddelen uit de 20ste eeuw. Begrotingen ontbreken, en rekeningen zijn slechts zeer beperkt aanwezig. Bijzondere stukken zijn de rekeningen uit de eerste helft van de 16de eeuw, de lijsten van de 'belasting' geheven op de inwoners van de parochie voor het onderhoud van de pastoor en onderpastoor in de Franse tijd en de sermoenen van pastoor Maes uit 1829-1831.

TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

De stukken zijn overwegend opgesteld in het Nederlands. Sommigen zijn in het Frans of Latijn.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Er werd geen archief geselecteerd ter vernietiging.

ORDENING

Het archiefschema is gebaseerd op het modelschema van het Rijksarchief voor parochiearchieven.¹ Gezien de beperkte omvang van dit bestand werd geen aparte indeling gemaakt in stukken vóór en na 1802.

---

1 DE KEYZER W., MINKE A., VAN DER EYCKEN M. en VAN LAER R., Richtlijnen en aanbevelingen voor het beheer van het archief van de kerkfabriek en van andere parochiearchieven (Miscellanea Archivistica Studia 96), Brussel, 1997.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. ARCHIEF VAN DE KERKFABRIEK

A. GOEDERENBEHEER

1. ALGEMEEN

- 1 Uittreksel of kopie uit de oudste manualen die berustten in de 'komme' van Ranst, met een overzicht van een 'stede' en de gronden in eigendom van de kerk van Ranst en de Tafel van de Heilige Geest. 1754. 1 omslag
- 2 Denombrement van de inkomsten en uitgaven, met minuten van declaraties van pastoor Allaerts over de inkomsten en uitgaven van de kerk, in antwoord op de bijgevoegde gedrukte Instructie over de declaratie van de inkomsten en uitgaven van de geestelijkheid, volgend op het Keizerlijk Edict van 22 mei 1786. 1787. 1 omslag
- 3 Minuut van een antwoord [door pastoor Allaerts] op een enquête door de centrale overheid over de tienden, het aantal inwoners, de toegangswegen tot de kerk. 1787. 3 stukken
- 4 Lijsten van de belasting geheven op de inwoners van de parochie voor het onderhoud van de pastoor en onderpastoor, met namen van de inwoners en de door hen betaalde bedragen. 1796-1805. 1 katern
- 5 Gedrukte mededelingen gericht aan de kerkfabriek, over de aanstelling van kerkmeesters, instructies voor de boekhouding en het beheer van roerende en onroerende goederen. 1810-1846. 1 omslag

2. ONROERENDE EIGENDOMMEN

A. ALGEMEEN

- 6 Overzicht van de goederen en renten die de kerk van Ranst had ontvangen door legaten, en sommige door aankoop, gekopieerd door pastoor Allaerts uit een 'liste des denombrements des biens des gens de main morte reposant à la chambre des comptes de l'an 1516'. 1756. 1 omslag

-
- 7 Kopie van de brieven van amortisatie van de onroerende goederen van de kerk van Ranst en Millegem en de Tafel van de Heilige Geest. 1756. 1 omslag
- 8 Rekeningen betreffende de bouw van het klooster van de zusters annonicaden in Ranst. 1844-1878. 1 omslag
- 9 Staat van de huis- en pachthuren en van het kapitaal van de kerk van Ranst. 1870. 2 stukken
- B. KERK EN PASTORIE*
- 10 Opdracht door de pastoor van Ranst aan de meier om een 'aanzegging' te presenteren aan de schepenen van Ranst over te nemen maatregelen tegen overstromingen bij de pastorie. 1763. 1 stuk
- 11 Aanbesteding van timmerwerk aan Adriaan Vincke. 1778. 1 stuk
- 12 Nota over een conflict over de afwatering van het dak van de pastorie, met een memorie over de historische evolutie sinds 1683. 1788. 1 omslag
- 13 Verklaring van landmeter Michael Schillemans over een grenspaal tussen de pastorie van Ranst en het erf van de kinderen van wijlen Franciscus Mertens. 1794. 1 stuk
- 14 Rekening van schilden en vergulden van beelden, een berrie, vazen, kandelaren en voetzulen in de kerk, door schilder J. Baetens uit Borgerhout. 1876. 1 stuk
- 15 Plannen voor de restauratie van het schilderwerk in de kerk. 1934. 2 rollen
- C. GRONDEN*
- 16 Figuratieve kaart van 14 percelen land, eigendom van de kerk van Ranst, door landmeter Jean-François Govaerts. 1773. 1 kaart
- 17 Voorwaarden waarop de Heilige Geest meesters van Ranst een

-
- 'handwerkers stede' genaamd 'het Luysenblocksken' verhuren en verslag van de verhuring per opbod. 1778.
1 katern
- 18 - 22 Stukken betreffende de verkoop van hout. 1728-1780.
18 Advies van advocaat Van Can uit Antwerpen over de rol van de schout en de schepenen bij een verkoop van hout door de kerk van Ranst. 1728.
1 stuk
- 19 Procesdossier voor de Raad van Brabant en de Officialiteit van Antwerpen, met voorbereidende stukken van de pastoor, tussen de Vrouwe van Ranst [Maria de Brouhoven de Bergeyvk] en haar rentmeester Jacques Monroy tegen de pastoor van Ranst, over beledigingen en het recht van de kerk om hout te verkopen. 1730.
1 omslag
- 20 Verslag over de verkoop van hout door de kerk, met voorbereidende nota's, door pastoor Allaerts. 1751-1752.
1 omslag
- 21 Gedrukte affiche over de verkoop van hout door de kerk. 1778.
1 stuk
- 22 Rekest van de pastoor van Ranst, met toelating door de bisschop van Antwerpen om de opbrengst van de verkoop van hout te gebruiken voor de restauratie van de pastorie. 1780.
2 stukken
- D. TIENDEN*
- 23 Kopie van een vooronderzoek (met ondervragingen) over het innen van de tienden in Ranst, op verzoek van Merte Stryen, pastoor van Ranst. 1596.
1 katern
- 24 Authentieke afschriften van notariële akten over de verdeling van de opbrengst van de tienden. 1709, 1724.
1 katern
- 25 Stukken uit een procesdossier voor de Raad van Brabant over tienden tussen Lambert-Trudo Mannaerts, pastoor van Ranst en Millegem, gedaagde, tegen de prelaat van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, met hem gevoegd de pastoor van Wommelgem, aanlegger. 1733-1739.
- 26 Stukken betreffende de verpachting en de opbrengst van de

tienden. 1756-1795.

1 pak

E. RENTEN EN CIJNZEN

- 27 Authentieke afschriften van cassatiebrieven van een rente van 1000 gulden, eertijds genomen op de pastorie. 1692, 1697.
2 stukken
- 28 Lijsten van de renten van de kerk 1786, 1836 en z.d.
2 stukken
- 29 Notitie door pastoor Lambert Trudo Mannaerts over cijzen ten voordele van de kerk. [1724-1742].
2 stukken
- 30 Stukken uit een procesdossier van Lambert-Trudo Mannaerts, pastoor van Ranst, voor een proces tegen de ontvanger van de cijzen van de graaf van Kruikenburg, heer van Ranst, van het Hof van Doggenhout, over betaling van een cijns. 1739- 1740.
1 omslag
- 31 Ontvangstbewijs van een schepen van Ranst dat de kerk en armenmeesters de rechten hadden betaald voor de registratie van transport van een rente. 1765.
1 stuk
- 32 Akten van de schepenen van Ranst betreffende de stichting van een rente van 300 gulden voor de kerk en de armen van Ranst door Peter Van der Hoofstadt en Maria Slaets, en een lening door dezelfde personen van 100 gulden. 1770-1778.
1 omslag
- 33 Borderel van hypothecaire schulden voor een rente ten voordele van de kerk van Ranst, genomen op een huis in Ranst. 1840.
1 stuk
- 34 Nota voor de pastoor van Ranst over renten ten voordele van de kerk op een pachthoeve in Ranst, verkocht door de kinderen Wuyts aan Joseph Pauwels-Gevers. 1843.
1 stuk
3. ROERENDE EIGENDOMMEN
- 35 Voorwaarden voor de aanbesteding van het wassen van het lijnwaad en het schuren van het koperwerk van de kerk. 1748-1749.
1 katern

-
- 36 Nota over uitgaven aan de preekstoel, communiebank en ijzerwerk. 1751-1752. 1 stuk
- 37 Akkoord door de pastoor en de kerkmeesters van Ranst om een ijzeren hek voor het kerkhof te laten maken door Jan Moons, smid in Rumst. 1766. 1 stuk
- 38 Lijst van lijnwaad in de kerk van Ranst. 1778. 1 stuk
- 39 Lijsten van zangboeken aanwezig in de kerk van Ranst. 1792 en z.d. 2 stukken
- 40 Inventaris van het kerkarchief van Ranst en Millegem door pastoor W. Maes. 1795. 1 katern
- 41 4. SCHENKINGEN EN LEGATEN
Authentiek afschrift van het testament van Jacobus Godijn, pastoor van Ranst en Millegem. 1725. 1 omslag
- 42 Stukken betreffende het legaat van Maria-Antonia-Isabella-Catharina Borrekens. 1835. 1 omslag
- 43 5. STICHTINGEN OF FUNDATIES
Stukken betreffende beneficiés in de kerk van Ranst. 1599-1673. 1 omslag
- 44 Stukken betreffende beneficia en stichtingen. 1611-1834. 1 omslag
- 45 45 - 62 STUKKEN IN VERBAND MET DE STICHTING VAN JAARGETIJDEN. 1688-1871.
Anna Delien. 1688. 1 stuk
- 46 Catharina Wagemans. 1740. 1 omslag

47	Adriaan Rom en Elisabeth Patrijs. 1741-1765.	1 omslag
48	Jan Berrevoets en Anna Steylaerts. 1751, 1843-1844.	1 omslag
49	Joanna Bogaerts. 1756.	1 stuk
50	Adriaan Blockx. 1766-1770.	1 omslag
51	Nicolaus Mortelmans. 1767-1843.	1 omslag
52	Joannes-Baptista Van Dijck en Elisabeth Van Berckelaer. 1771-1795.	1 omslag
53	Elisabeth De Win. 1772.	1 omslag
54	Cornelius, Maria en Catharina De Visscher en Cornelius Mortelmans. 1793.	1 omslag
55	Christianus Allaerts, pastoor van Ranst. 1795.	1 stuk
56	Petrus Taeymans. 1820.	1 stuk
57	Wilhelmus Maes, pastoor van Ranst. 1832.	1 stuk
58	Philippe Williot. 1836.	2 stukken
59	Anna-Catharina Cools. 1839.	1 omslag
60	Mevrouw Meus-Adriaenssens. 1843.	1 stuk
61	Dymphna-Theresia De Wolf. 1861.	1 omslag
62	Jacobus De Groof. 1871.	1 stuk

-
- 63 Minuut van een brief van pastoor Maes aan de aartsbisschop van Mechelen, waarin gevraagd werd om de vier jaarlijkse missen voor de stichting van Petrus en Paulus te herleiden tot één mis. 1818.
1 stuk
- 64 "Staat der Fondatiën". Overzicht van alle fundaties tussen 1364 en 1865, met naam van de stichter, datum, de goederen of kapitalen daar aan verbonden, en de te betalen honoraria. 1865.
1 omslag
- 65 Brief van de landdeken van Lier, en minuten van verslagen van vergaderingen van de kerkraad betreffende de fundatie van Nobert Van Hemel voor de stichting van een zondagsschool, en het voorstel om deze over te laten aan de gemeente. 1880.
1 omslag
- 66 "Catalogus der rentebrieven en Fondatien van jaergetijden en missen in de kerk van Ranst en Millegem". [19de eeuw]
1 stuk
6. LENINGEN OF BELEGGINGEN.
- 67 Authentiek afschrift van een ontvangstbewijs van de schout en schepenen van Ranst en Millegem voor een lening van 600 gulden door de kerkmeesters van Ranst, aangewend voor betaling van belastingen en voor een erfrente, met aantekening door de pastoor betreffende de terugbetaling en herbelegging. 1747, 1754.
1 katern
- 68 Ontvangstbewijs door Peter-Josephus Smaechtens van een lening van 100 en 900 gulden, in ruil voor de betaling van een rente. 1789-1791.
1 omslag
- 69 Obligatie van de bank van Wenen van 500 gulden voor de kerk van Ranst en briefwisseling hierover. 1781-1840.
1 omslag
- B. FINANCIËEL BEHEER*
1. BOEKHOUDING
- 70 Notities voor een rekening van ontvangsten van pachten en huurinkomsten. 1677-1684.
1 stuk
- 71 Afrekening met Peter Cloots en Jenneken Hantsetter, voor pacht en mondkosten. 1680.

1 stuk

- 72 Afrekening met procureur Eliaerts in verband met de rechtszaak tegen Pr. Noyens uit Antwerpen. 1685-1692. 1 omslag

- 73 Journaal van de pastoor van inkomsten en uitgaven, nota's over aankopen van grond, inkomsten en bezittingen van de pastorie, de kerk van Millegem, tienden, de Heilige Geest van Ranst, uitgaven voor de graaf van Kruikenburg. 1686-1695. 1 deel

- 74 Voorbereidende nota voor het dagen van Adriaan Mortelmans, over het slot van de rekening van de kerk. [na 1729]. 1 stuk

75 - 77 MANUALEN VAN KERKMEESTERS OVER ONTVANGSTEN VAN HUURGELDEN EN CIJNZEN. 1765-1766, 1778-1779, 1813-1820.

- 75 1765-1766. 1 omslag

- 76 1778-1779. 1 omslag

- 77 1813-1820. 1 omslag

- 78 Uittreksel uit manualen over betalingen van cijns aan de kerk op een stuk grond op het Milligemveld, van 1695 tot 1807. [1807 of daarna]. 1 stuk

2. REKENINGEN EN BIJLAGEN

79 - 93 REKENINGEN VAN DE KERK. 1515-1788.

- 79 1515-1516. 1 omslag

- 80 1533-1534. 1 omslag

- 81 1534-1535. 1 omslag

- 82 1535-1536. 1 omslag

83	1536-1537.	1 omslag
84	1538-1539.	1 omslag
85	1539-1540.	1 omslag
86	1544-1545.	1 omslag
87	Fragment van een rekening. Beschadigd. [16de-eeuws].	1 omslag
88	1686.	1 omslag
89	1695.	1 omslag
90	1722-1723.	1 omslag
91	1730-1731.	1 omslag
92	1749.	1 omslag
93	1778-1788.	1 omslag
	<i>94 - 96 REKENINGEN VAN AFZONDERLIJKE KERKMEESTERS. 1730-1750.</i>	
94	1730-1731, Jan De Meyer.	4 omslagen
95	1731-1732, Michiel De Ridder.	4 omslagen
96	1732-1733, Jan Spaepens.	4 omslagen
97	Overzichten van de ontvangsten en uitgaven van verschillende kerkmeesters. 1750-1783.	

1 omslag

98 Bewijsstukken en nota's bij rekeningen. 1779-1780.

1 omslag

II. ARCHIEF VAN DE PASTOOR

A. ALGEMENE VERSLAGEN

- 99 Lijsten van aantallen communicanten met Pasen. 1700-1751 (1806, 1843). 1 stuk
- 100 " Descriptio Parochiae de Ranst et Millegem ", beschrijving van de parochie Ranst en Millegem. [1754?]. 1 stuk
- 101 Kopie van een lijst van het aantal parochianen boven en onder de 12 jaar in Ranst en Millegem, gezonden naar Brussel, volgend op de ordonnantie. 1784. 1 omslag
- B. BRIEFWISSELING
- 102 Brief van de burgemeester van Ranst aan de pastoor over de brandverzekering en het aandeel van de gemeente in het betalen van de premie, met een nota. 1834-1836. 1 stuk
- 103 Brief van de pastoor van Zandhoven aan de pastoor van Ranst over de organisatie van een zevendagen mis. 1835. 1 stuk
- 104 Brief van onderpastoor Smolderen vanuit Antwerpen aan de pastoor van Ranst over de modaliteiten van de inning van cijzen van Melchior Stuyck. 1844. 1 stuk
- 105 Gedrukte omzendbrief van de gouverneur aan de pastoors van de provincie met vraag om inlichtingen over hun inkomen, met een minuut van antwoord van pastoor Van Hemel. 1847. 2 stukken
- 106 Brief van de secretaris van het aartsbisdom aan de landdeken van Lier over de modaliteiten van het opstellen van de rekeningen van de kerk van Ranst en Millegem, met minuut van een antwoord door pastoor Van Hemel aan de landdeken. 1858. 1 stuk
- C. ORGANISATIE EN PERSONEEL
- 107 Authentieke afschriften van het mandement van 26 april 1361 aan de deken der christenheid van Antwerpen met bevel om priester

Henricus de Berauselle te installeren in de kapelanie van Onze-Lieve-Vrouw in Ranst, en van de goedkeuring van 2 oktober 1364 van de stichting door ridder Johannes de Heesbeen en zijn vrouw Ida van de kapelanie van Sint-Petrus en Paulus in de kerk van Ranst. 1618, 1689.

2 stukken

- 108 Memorie tegen de vraag van Fr. Maquereel, heer van Zevenbergen, om op het Hof van Zevenbergen een altaar in te richten en de missen van de kapellen van Maria, Johannes-Baptist en Petrus en Paulus aldaar te laten lezen. 1673.
1 katern
- 109 Stukken uit een procesdossier voor de Raad van Brabant tussen Lambert-Trudo Mannaerts, pastoor van Ranst tegen [Jan-Baptist] De Hondt, schout van Ranst, voor beledigingen en beschuldigingen van leugens tijdens een vergadering met de landdeken en de schepenenbank. [1726-1727].
1 omslag
- 110 Stukken uit een procesdossier voor de Raad van Brabant tussen Jan-Baptist De Hondt, schout van Ranst, suppliant, tegen de schepenen en regeerders van Ranst en Millegem, geïnsinueerden, over te volgen procedure bij rechtszaken en het afhoren van rekeningen. 1732-1733.
1 omslag
- 111 Memories waaruit blijkt dat de rekeningen moeten worden afgehoord op de maandag na Sint-Jan en dat de landdeken en de pastoor daarvoor moeten worden verwittigd. [na 5 november 1742].
2 stukken
- 112 Stuk uit een procesdossier uit de Raad van Brabant van Jan de Meyer, met hem gevoegd [Lambert-Trudo] Mannaerts, pastoor van Rans en Milligem, supplianten, tegen de twee heren van de heerlijkheden, die de zaak aangenomen hadden voor de schout, schepenen en secretarissen van de heerlijkheden, rescribenten, over de rol van de schout in het afhoren van rekeningen van de kerk en de tafels van de Heilige Geest. 1742.
1 katern
- 113 Rekest van pastoor Christianus Allaerts aan de bisschop van Antwerpen voor de aanstelling van een coadjutor, en kopie van het contract ter aanstelling van een onderpastoor. 1748, 1754.
1 omslag
- 114 Minuut van een brief van pastoor Maes aan de aartsbisschop van Mechelen, waarin gevraagd wordt om een onderpastoor aan te

---

stellen voor een misviering in Millegem, na het overlijden van Joannes-Franciscus Claes. 1829.

1 stuk

D. BEHEER VAN GOEDEREN EN GELDEN

- 115 Rekeningen van het sterfhuis van Andries van den Bogaerde, priester in Ranst, met inventaris van zijn nagelaten goederen. 1572-1573.

1 omslag

- 116 Kopie van een geapostilleerd rekest, met een uittreksel uit de kerkrekening van Ranst als bijlage, van A. Schuts, pastoor van Ranst aan de Raad van Brabant, in een proces als appellant van de hoofdbank van Zandhoven tegen Claude de Hennin, over de inkomsten van de pastorie. 1653.

1 lias

- 117 Overzicht van het grondbezit van de pastorie van Ranst. [late 17de eeuw].

1 omslag

- 118 Rekening van de inkomsten en uitgaven van de pastorie. 1718.

1 katern

- 119 Rekening van Jacobus Godijn, pastoor in Ranst, voor de bouw van de nieuwe pastorie. 1718.

1 katern

- 120 Uittreksels over het grondbezit van de pastorie van Ranst uit manualen uit 1610-1624 en sinds 1683, met aanvullende nota's door pastoor Allaerts. 1754.

1 omslag

- 121 Verslagen van de jaarlijkse telling van het geld uit de kerkkom, in aanwezigheid van de pastoor, de schout, secretaris en twee schepenen van Ranst. 1770-1776.

1 stuk

- 122 Lijst van schulden die de kerk had aan de pastoor. 1777-1778.

1 stuk

E. PASTORALE ACTIVITEITEN

1. ALGEMEEN

- 123** *123 - 125 VASTENBRIEVEN VAN HET AARTSBISDOM. 1761-1829.*
1761-1796. 1 omslag
- 124** 1801-1815. 1 pak
- 125** 1816-1829. 1 pak
- 126** Gedrukt stuk met brief van de bisschop aan de aarts priesters en landdekens van het bisdom Antwerpen van 11-14 september 1792. 1793. 1 katern
- 127** Herderlijke brieven met aankondiging van jubilea. 1803-1804, 1825-1827, 1904. 1 omslag
2. BEDIENING VAN DE SACRAMENTEN
- 128** *128 - 130 NAAMLIJSTEN VAN GEVORMDEN. 1750-1823.*
1750, 1757, 1761. 1 omslag
- 129** 10 september - 10 oktober 1796 2 stukken
- 130** 1823. 1 katern
- 131** Affiche met aankondiging van de 'Solemnele begankenisse op den feest-dag van den heyligen Pancartius martelaer, en de seven volgende daegen met vollen afaet'. [1758-1769]. 1 stuk
- 132** Nota [door pastoor Allaerts] met de titel 'te vertonen aan de rechters van Lier' over opzoekingen van doopbrieven van Francis Seldenslagh, zijn grootvader Joannes Van der Aa en zijn moeder Maria Van der Aa en in het trouwboek van Duffel over het huwelijk van Joannes Van der Aa en Elizabeth Hellemans. 1775. 1 stuk

- 133 Inventaris van de parochieregisters van Ranst. 1779. 1 stuk
- 134 Dossier over de vraag van de parochianen om een vroegmis te lezen in Ranst. 1785. 1 omslag
- 135 Sermoenen [door pastoor Wilhelmus Maes]. 1829-1831 en z.d. 1 pak

III. ARCHIEVEN VAN ANDERE PAROCHIALE INSTELLINGEN EN
VERENIGINGEN

- 136 Lijst van namen, geordend in drie reeksen, door 'inzamelares'
juffrouw Geevaerts van leden van het Genootschap van de Heilige
Kindsheid. [na 1843]. 1 stuk
- 137 Ledenregister van het Geestelijk verbond tegen het vloeken en
verwensingen 'alsoock onkuyschen klap'. 1835-1860. 1 deel

-
- 138 IV. ARMENTAFEL
Manuaal van de Heilige-Geesttafel. 1613. 1 deel
- 139 Authentieke afschriften van verzoekschriften aan de schepenen van Ranst als oppervoogden van de weeskamer, door voogden over de kinderen nagelaten door Jacques Van Soon en Cornelis Verbeeck. 1672. 1 katern.
- 140 *140 - 145 REKENINGEN VAN DE HEILIGE-GEESTTAFEL. 1686, 1732-1798.*
1686. 1 omslag
- 141 1732-1733. 1 omslag
- 142 1756-1757. 1 omslag
- 143 1767-1768. 1 omslag
- 144 1794-1795. 1 omslag
- 145 1798. 1 omslag
- 146 Stukken betreffende de kwestie of armenzorg moest worden uitgekeerd door de gemeente waar de persoon was geboren, dan wel door de gemeente waar hij of zij woont. 1753-1784. 1 omslag
- 147 Authentiek afschrift van een 'afvraging' door notaris Jos Lemmens in opdracht van de armentafel van Ranst aan een vertegenwoordiger van het bestuur van de Ferdinanduspolder, met de vraag om een brug te bouwen over de pas verbrede 'vuile Schijn', zodat de inwoners toegang tot de grond zouden blijven hebben. 1759. 1 katern
- 148 Schuldbekentenis door Johanna Somers waarin ze verklaarde dat ze 50 gulden had geleend van de Heilige-Geest tafel van Ranst. 1763.

1 stuk

- 149 Uittreksel uit een manuaal uit 1619 betreffende de eigendommen van de Heilige-Geest tafel, over twee rentes. 1781.

1 stuk

- 150 Afrekening tussen pastoor Allaerts en de Armentafel van de reparatie aan het huis van Matheus Van Heurck en Joanna Somers, op het Millegems veld. 1783-1784.

1 katern

- 151 Memorie over de relatie tussen de Heilige-Geesttafel van Ranst en die van Vremde, en over wie welke armen moest ondersteunen. [18de eeuw].

1 omslag

-
- 152** V. STUKKEN ZONDER MERKBAAR VERBAND MET HET BESTAND
Schepenakte van Antwerpen waarbij Goeyvaert van Ghoerle aan Jan de Landtmeteren en Jan Spierinck de helft van de scheidingsmuur verkoopt tussen zijn erf in de Kerkhofstraat en dat van de kopers. 1549.
1 charter
- 153** Kwijtbrief door de priorin van het godshuis van Hertoginnendal in Oudergem van een cijns op een stuk grond in Ranst dat toebehoorde aan Gerard Despommeraulx, schepen in Antwerpen. 1579.
1 omslag
- 154** Verkoopakte van een halve bunder grond in Bellingen ('Tendaelen') door Nicolaas Walravens, waarmee gedeeltelijk een jaarlijkse mis werd gefinancierd in de kerk van Bellingen. 1642.
1 stuk
- 155** Kopie van een verzoekschrift door de officieren van de zeven kwartieren van Antwerpen aan keizerin Maria-Theresia in verband met belastingheffing, met kopie van de apostille en een reactie van de substituut procureur-generaal. 1749.
1 omslag
- 156** Authentiek afschrift van een leenverheffing van het huis 'de eik' door Adriaan De Groof, voor het Leenhof van Zevenbergen. 1750.
1 stuk
- 157** Stukken betreffende diverse verkopen van huizen en gronden door particulieren (De Vocht, Schillemans-De Vos, Jacobs-Bavais, Verheysen, Van den Bossche-Vandenhoeck). 1793-1890.
1 omslag
- 158** Authentiek afschrift van een geapostilleerd rekest aan de magistraat van Antwerpen over de betaling van belastingen door de geestelijke corporaties. 1794.
1 stuk
- 159** Proces-verbaal van de zitting van de kerkfabriek van Vremde. 5 april 1874.
1 stuk
- 160** Nota over een rente van de familie Vervekken-Braeylants. [late 18de eeuw]
1 stuk
- 161** Felicitatiebrief door A.J. De Clerck aan een niet omschreven

bestemming, omwille van een benoeming. [19de eeuw].

1 stuk

162

Fotokopies van een kaart van de scheiding tussen Ranst, Millegem en Vremde uit 1738. 20ste eeuw.

2 stukken